

KÖZLEMÉNYEK

Pázmány Péter pozsonyi magánkönyvtárának négy újabb, Esztergomban fellelt kötete. Pázmány Péter magánkönyvtárának Esztergomban és Szegeden megtalált kötetei kapcsán írt ismertetésben a további kötetek megtalálásának reménye a most publikált négy kötettel igazolódik.¹ Két-két kötetet az Esztergomi Hittudományi Főiskola Könyvtára² és az Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár őríz.

A könyvek között egyháztörténeti munka és a korábban már megtalált Jeremiás kommentár³ második kötete is szerepel. Labata florilegium kötetében ugyan több, a használatra utaló vonás, megjegyzés található, de ezeknek azonosítása a Pázmány életműben további kutatást igényel. A Szűz Máriáról szóló mű szerzője, Pietro Antonio Spinelli olasz jezsuita Pázmány nagy hatású tanára volt.

Az eddig könyvészetileg ismeretlen pozsonyi jezsuita könyvtárba került Pázmány-könyvtár köteteinek újonnan megtalált részének könyvészeti leírása időrendben a következő:

(1) VIALARDI, Francesco Maria

Historia delle vite de sommi pontefici Innocenzio Ottavo, Bonifazio Nono, et del cardinale Innocentio Cybo / Descritte da Francesco Maria Vialardo. – Venezia : Appresso i Sessa, 1613. – [8], 84 fol.; 2°

Megjegyzés: IT\ICCU\TO0E\004881

Francesco Maria Vialardi (1543 előtt–1613 vagy 1614) politikai ügynök és író. VIII. Ince pápa életrajzát élete végén írta meg.

Jelzet: Esztergomi Hittudományi Főiskola Könyvtára 306.970

Tulajdonosi bejegyzés, címlapon: „Collegij Posonien. Societis Jesu. 1637. 19 Martij.”²⁴

„Sigillum Bibliothecae Strigonii Seminarii S. Stephani” [pecsét]

Használói bejegyzés: 0

¹ M. HORVÁTH Mária, *Pázmány Péter pozsonyi magánkönyvtárának újabb tizenhárom kötete = Magyar Könyvszemle*, 132(2016), 479–489. <http://real.mtak.hu/47625/> Pázmány Péter magánkönyvtárának kutatását Mészáros Klára kezdte el Pozsonyban és Knapp Éva folytatta az ELTE Egyetemi Könyvtárában. A kutatás összefoglalásáról l. KNAPP Éva, *Pázmány-relikviák a budapesti Egyetemi Könyvtárban (Pázmány Péter pozsonyi magánkönyvtárának kötetei a budapesti Egyetemi Könyvtárban)*, Tanulmány, katalógus, Kiállítás 2012. december 13–2013. március 29., Bp., ELTE Egyetemi Könyvtár, 2012, 5–15.

² Itt szeretnék köszönetet mondani Szalai Katalinnak, az Esztergomi Hittudományi Főiskola Könyvtár igazgatójának a kötetek megtalálásáért és a kutatásban nyújtott segítségéért.

³ Ismertette: M. HORVÁTH 2016, i. m. 486.

⁴ <http://www.szentadalbert.hu/public/konyvtar/306.970.jpg>, (Letöltve: 2019. 06. 11.)

Kötés: pergamen. Gerincén szerző és cím. A kötet eleje és vége erősen szúrágta.

Azonosítás a 17–18. századi történeti katalógusokban:

1. *Catalogus Librorum Bibliothecae Collegij Posoniensis Societatis Jesu Anno Domini 1639*:⁵ 0
2. *Catalogus Librorum Collegij Posoniensis Societatis Jesu [1655–1663 körül]*:⁶ 0
3. Budapesti Egyetemi Könyvtár, J 24 (*Catalogus Librorum confixorum penes revisoratus Posoniensis officium repertorum, Posonii 6. Dec. 1782*. Továbbiakban: J 24): 0

4. Budapesti Egyetemi Könyvtár, J 11 (*Elenchus generalis librorum qui ex Bibliothecis, quas abolita S. I. in Regno Hungariae, et Provinciis eidem incorporatis habebat Pro Bibliotheca Regiae Universitatis Budensis Velut in eadem adhuc desiderati selecti Budae In Bibliotheca Regiae Universitatis MDCCLXXXII. Diebus Januarii 14–27. Martii. Adiectus est Index Elenchorum Particularium, et Supplementum*. Továbbiakban: J 11): 0

5. Budapesti Egyetemi Könyvtár, J 20/19 (*Elenchus librorum, qui ex bibliothecis infra specificatis, ductu indicis generalis selecti, et ad bibliothecam regiae universitatis Budensis transmittendi sunt. [1782 után] N. 19. Posoniensis Collegii*. Továbbiakban: J 20/19): 0

(2) LABATA, Francisco

Apparatus concionatorum, seu Loci communes ad conciones ordine alphabetico digesti ... / auctore Francisco Labata. – Coloniae Agrippinae; apud Ioannem Crithium, 1615. – [36], 1030, [30] p.; 4°

Megjegyzés: VD17 547:675141D

Francisco Labata (1549–1631)⁷ spanyol jezsuita. *Apparatus concionatorum*... c. műve többször megjelent.

Jelzet: Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár 24804, régi jelzetei: KkIV140, K/hII256.

Tulajdonosi bejegyzés, címlapon: „Collegij Posonien. Societatis Jesu. 1637. 19. Martij.”

Használói bejegyzés: kézirásos bejegyzések 485., 491., 620. oldalakon. Két párhuzamos vonás 290., 604., 992. oldalakon. Kereszt alakú jelölések 496. és 497. oldalon. Aláhúzások 595., 596., 620., 659. oldalakon. Tintafoltok a 721. oldalon.

Kötés: pergamen. Leszakadt szalagok nyomaival. A gerincen kézzel írt könyvtári elhelyezésre utaló „C 356” és „D”. Szerző és cím a gerincen. A gerinc alsó fele rongált. A kötet alsó felén ázás nyomok.

Azonosítás a 17–18. századi történeti katalógusokban:

1. *Catalogus [...] Posoniensis [...] 1639*: 0
2. *Catalogus [...] Posoniensis [...] [1655–1663 körül]*: 0
3. J 24: 0
4. J 11: „Nr. 6938. Labata (:Franc:) Apparatus Concionatorius T.I.II. Coloniae 1615. 4° 2. Tyrnaviae”
5. J 20/19: 0

(3) SPINELLI, Pietro Antonio

Maria Deipara Thronus Dei, de virginis beatissimae Mariae laudibus praeclarissimis sub typo divini throni in Apoc. c. 4. adumbratae ... / auctore Petro Antonio Spinello. – Nunc primum in Ger-

⁵ Szövegkiadása: *Magyarországi jezsuita könyvtárak 1711-ig*, I, Kassa, Pozsony, Sárospatak, Turóc, Ungvár, s. a. r. Farkas Gábor, Monok István, Pozsár Annamária, Varga András, Szeged, Scriptum Kft., 1990, 89–145.

⁶ Szövegkiadása: *Magyarországi jezsuita könyvtárak 1711-ig*, 145–217.

⁷ SOMMERVOGEL, Carlos, *Bibliothèque de la Compagnie de Jésus*, Bruxelles, Paris, Schepens, 1898, 1291 col.

mania editum. – Coloniae Agrippinae : apud Ioannem Gymnicum, sub Monocerote, 1619. – [40], 861, [55] p.; 4°

Megjegyzés: VD17 12:106045Z; Sommervogel 7, 1443

Pietro Antonio Spinelli (1555–1615) olasz jezsuita. A teológia és a filozófia professzora. A Collegium Germanicum és Collegium Romanum igazgatója volt. „Pierantonio Spinelli az utolsó évben volt Pázmány professzora.”⁸ Spinelli a De Deo uno et trino traktátust tanította.⁹

Jelzet: Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár 23831

Tulajdonosi bejegyzés, címlapon: „Collegij Posonien. Societtis Jesu. 1637. 19 Martij.”¹⁰

Használói bejegyzés: 0, de a használatra mutató többféle nyomot tartalmaz. 32–33. oldalon vörös viaszpecsét pontok vannak. Fekete tintafoltokkal több helyen (például: 63., 127., 174., 719., 801. oldalon).

Kötés: pergamen, gerince rongált. Leszakadt szalagok nyomaival. Gerincén elhelyezett kézzel irt könyvtári elhelyezésre utaló 241. A kötet eleje és vége szúrágta.

Azonosítás a 17–18. századi történeti katalógusokban:

1. *Catalogus [...] Posoniensis [...] 1639: 0*

2. *Catalogus [...] Posoniensis [...] [1655–1663 körül]: 0*

3. J 24: 0

4. J 11: „Nr. 11691. Spinelli (Petri) Maria deipara Thronus Dei ... Coloniae 1629[!] 4° 1. Tyrnaviae”, 406. p.

5. J 20/19: 0

(4) GHISLERI, Michele

Michaelis Ghislerii Romani ex clericis regularibus, in Jeremiam prophetam Commentarii. [2.]. Tomus secundus. In quo quid contineatur, elenchus primo tomo annexus indicauit. – Lugduni : Sumptibus Laurentii Durand, 1623. – 938 p.; 2°

Megjegyzés:

Michele Ghisleri (1563–1646) teatinus szerzetes.

Az első kötet¹¹ és Michele Ghisleri egy másik 1617-es műve, melyek Pázmány magánkönyvtárából származnak, szintén az Esztergomi Hittudományi Főiskola Könyvtárában találhatóak meg.¹²

Jelzet: Esztergomi Hittudományi Főiskola Könyvtára 307.034

Tulajdonosi bejegyzés, címlapon: „Collegij Posonien. Societtis Jesu. 1637. 19 Martij.”¹³

„Sigillum Bibliothecae Strigonii Seminarii S. Stephani” [pecsét]

Használói bejegyzés: 0

Kötés: pergamen, szalagokkal. Gerincén szerző és cím. A kötet eleje és vége erősen szúrágta.

Azonosítás a 17–18. századi történeti katalógusokban:

1. *Catalogus [...] Posoniensis [...] 1639: „Michael Gisserus(!) [...] Eiusdem Tres Tomi in Jeremiam Lugdunj 1626 Joan(nes) Kerbergius”¹⁴*

⁸ ÖRY Miklós, *Pázmány Péter tanulmányi évei*, szerk. Berzsényi Gergely, Piliscsaba, Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar, 2006, 113.

⁹ ÖRY 2006, i. m. 107–108.

¹⁰ http://bibliotheca.hu/possessores/379_pazmany.htm, (Letöltve: 2019. 06. 12.)

¹¹ Ismertette: M. HORVÁTH 2016, i. m. 486.

¹² Ismertette: M. HORVÁTH 2016, i. m. 485.

¹³ <http://www.szentadalbert.hu/public/konyvtar/307.034.jpg>, (Letöltve: 2019. 06. 11.)

¹⁴ *Magyarországi jezsuita könyvtárak 1711-ig*, 100.

2. *Catalogus [...] Posoniensis [...] [1655–1663 körül]: „Michael Ghislerius In Hieremiam pars Ima in alba m(embrana) in fol(io) Lugduni 1623 Idem Pars 2da similiter”*¹⁵
3. J 24: 0
4. J 11: Nr. 5030. „Ghisleri (Mich.) [...] Commentaria in Jeremiam Tomus III. Lugduni 1623. f. 1. Posonii Coll.” 186. p.
5. J 20/19: „Ghisleri (Mich) Commentaria in Jeremiam Tomus III. Lugduni 1623. f. 1.” 23. p.

M. HORVÁTH MÁRIA

¹⁵ *Magyarországi jezsuita könyvtárak 1711-ig*, 154.